

Aanwijzing voor de kandidaat

Als in een vraag staat dat je een hoofd- of kernconcept moet gebruiken, dan gebruik je in het antwoord die elementen uit de omschrijving van het hoofd- of kernconcept die nodig zijn om de vraag juist te kunnen beantwoorden.

Opgave 1 Regulering van wietteelt

Bij deze opgave horen de teksten 1 tot en met 4 en tabel 1 .

Inleiding

Begin 2014 ondertekenden burgemeesters en wethouders van 35 gemeenten een manifest waarin het kabinet en het parlement gevraagd werd de wietteelt te reguleren. De gemeenten waren van mening dat het beleid onhoudbaar was omdat coffeeshops wel kleine hoeveelheden mochten verkopen, maar niet mochten inkopen. Coffeeshops werden op deze manier vaak gedwongen zaken te doen met de georganiseerde misdaad. In tekst 4 en tabel 1 wordt gesproken over legaliseren. Dat is een van de mogelijke vormen van regulering.

Gebruik de teksten 1 en 2.

In het Nederlandse politieke systeem wordt een onderscheid gemaakt tussen vier bestuurslagen. In de teksten 1 en 2 gaat het over de verhouding tussen de rijksoverheid en de gemeenten.

- 3p 1
- Geef de formele machtsverhouding weer tussen de rijksoverheid en de gemeenten. Noem daarbij twee aspecten.
 - Laat zien dat één aspect van deze formele machtsverhouding zichtbaar is in de teksten 1 en 2.

Karakteristiek voor het drugsbeleid in Nederland is dat de verkoop van wiet onder bepaalde voorwaarden wordt toegelaten. Dit beleid wordt het gedoogbeleid genoemd en wijkt af van het beleid in de meeste andere lidstaten van de Europese Unie (EU). Binnen de EU is er dus geen gelijk drugsbeleid voor alle lidstaten. Indien er tussen de lidstaten afspraken gemaakt worden over het drugsbeleid, dan komen deze door intergouvernementele besluitvorming tot stand. Op andere terreinen (zoals op gebied van economie en financiën) geldt supranationale besluitvorming.

- 5p 2
- Leg uit welke besluitvormingsprocedure binnen de EU de Nederlandse staat de meeste macht geeft. Gebruik in je uitleg:
- twee verschillen tussen intergouvernementele en supranationale besluitvorming;
 - het kernconcept macht.

Gebruik de teksten 1 tot en met 4.

Het besluitvormingsproces over de regulering van de wietteelt kan geanalyseerd worden met verschillende modellen van politieke besluitvorming, zoals het systeemmodel van Easton. Het systeemmodel legt de nadruk op vier aspecten.

Aan het eind van tekst 4 staan uitspraken van hoogleraar Jan Brouwer: hij voorspelt dat de voorstanders van legalisering van wietteelt en verkoop zullen winnen (regels 66-72).

- 5p **3** Beredeneer of je met behulp van het systeemmodel van de politieke besluitvorming tot dezelfde voorspelling als Brouwer komt.
- Gebruik in je antwoord de vier aspecten van het systeemmodel van de politieke besluitvorming.
 - Verwijs per aspect naar een gegeven uit de teksten 1, 2, 3 of 4.

Gebruik de teksten 3 en 4.

Maatschappelijke vraagstukken kunnen met behulp van de hoofd- en kernconcepten van maatschappijwetenschappen beschreven worden.

- 4p **4** Leg uit dat het vraagstuk 'wietteelt wel of niet reguleren'
- een vormingsvraagstuk en
 - een veranderingsvraagstuk is.
- Gebruik in je uitleg bij elk vraagstuk:
- een gegeven uit de teksten 3 of 4;
 - een passend kernconcept.

Als de wens van de gemeenten om wietteelt te reguleren zou worden uitgevoerd, is dat een voorbeeld van verandering in een samenleving.

Maatschappelijke veranderingen zijn te beschrijven en te verklaren vanuit verschillende wetenschappelijke benaderingen.

Stel dat wietteelt binnen afzienbare tijd gereguleerd zou worden in Nederland.

- 2p **5** Leg uit hoe de rationele-keuzebenadering deze regulering van wietteelt zou verklaren.

Gebruik tabel 1 en tekst 2.

Minister Opstelten maakt deel uit van het kabinet-Rutte II (VVD, PvdA) en is lid van de VVD.

- 2p **6** Geef naar aanleiding van de kwestie 'regulering van wietteelt' een oordeel over de mate van representativiteit van
- de fractie van de VVD en
 - de fractie van D66.
- Licht je antwoord toe en gebruik daarbij gegevens uit tabel 1 en tekst 2.

Gebruik tabel 1.

De enquêtevraag van tabel 1 wordt ingeleid met een verwijzing naar de situatie in Uruguay.

- 2p **7** Formuleer op grond van deze verwijzing naar Uruguay een kanttekening bij de resultaten in tabel 1. Leg je antwoord uit en gebruik daarbij één van de eisen die aan sociaalwetenschappelijk onderzoek worden gesteld.

Opgave 1 Regulering van wietteelt

tekst 1

35 gemeenten tekenen 'wietmanifest' Joint Regulation

35 gemeenten hebben een manifest ondertekend dat ervoor pleit de teelt van softdrugs te reguleren (...).
Vandaag werd in Utrecht een
5 'wiettop' gehouden met burge-
meesters en wethouders die pleiten
voor versoepeling van het drugs-
beleid. Onderwerp van discussie was
hoe dat beleid het best kan worden
10 aangepast en hoe minister van
Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten,
die niets voor regulering voelt,
daarvan te overtuigen is. De
gemeenten maken zich namelijk
15 zorgen over de gezondheid van

cannabisgebruikers, de veiligheid in de wijken en georganiseerde criminaliteit als gevolg van illegale kwekerijen.

(...)

20 In het manifest staat dat wietteelt-
regulering de oplossing is voor de
gesignaleerde problemen. Dat
gebeurt nu al in landen zoals de
Verenigde Staten en Uruguay. Maar
25 Opstelten liet via de NOS opnieuw
weten niets te zien in het manifest.
Daar "moeten de burgemeesters mee
leren leven".

bron: www.nrc.nl, 31 januari 2014

tekst 2

Kamermeerderheid blijft tegen regulering wiet

Minister Ivo Opstelten (Veiligheid en Justitie) heeft nog steeds een meerderheid in de Tweede Kamer voor zijn beleid tegen (experimenten met)
5 regulering van de wietteelt. Onder
andere de regeringspartijen en
confessionele partijen steunen
Minister Opstelten. Hij houdt dat dus
ook gewoon vol, bleek vandaag
10 opnieuw tijdens een debat. Ook al
zegt coalitiegenoot PvdA dat het

huidige coffeeshopbeleid 'niet werkt' en dat het 'hervormd' moet worden. Ook GroenLinks, D66 en SP willen
15 dat het roer wordt omgegooid en dat
er met gereguleerde wiet geëxperi-
menteerd moet kunnen worden om
uit te vinden of dat werkt tegen mis-
daad. Genoemde partijen vinden ook
20 dat de minister de ideeën en een
manifest van tientallen burgemees-
ters dat daarvoor pleit te lichtvaardig
aan de kant heeft geschoven. (...)

naar: www.volkskrant.nl, 19 februari 2014

tekst 3

CDA-lijsttrekkers tegen regulering wietteelt: #NEEderwiet

(...)
In een gezamenlijke oproep spreken
meer dan 100 CDA-lijsttrekkers¹⁾ uit
het hele land zich vandaag uit tegen
de regulering van wietteelt. Het
5 tegengeluid is een antwoord op het
manifest *Joint Regulation*, waarin
een aantal burgemeesters onlangs
pleitte voor een landelijk stelsel van
gecertificeerde en gereguleerde
10 cannabisteelt.

De lijsttrekkers noemen de oproep
van de burgemeesters een volstrekt
verkeerd signaal. “We moeten af van
de romantiek rond de joint. Drugs zijn

15 schadelijk en moeten niet onder
staatstoezicht worden geproduceerd
en verstrekt.”

Zij roepen de burgemeesters op het
hoofd niet in de schoot te leggen in
20 hun aanpak van drugscriminaliteit,
maar te kiezen voor het welzijn van
hun inwoners. “Er is geen ouder die
staat te juichen als zijn of haar kind
gaat blowen. Het CDA staat naast de
25 ouders, die hun kinderen willen
beschermen tegen de schade en
risico’s van softdrugs.”

(...)

bron: www.cda.nl, 6 maart 2014

noot 1 Er waren op 19 maart 2014 gemeenteraadsverkiezingen.

tekst 4

'Internationaal is reguleren van wiet geen probleem'

Minister van Justitie en Veiligheid Ivo Opstelten ziet niets in de regulering van wietteelt. Regulering of legalisering is in strijd met internationale verdragen, laat hij keer op keer weten. "Er is geen ruimte voor gemeentelijke initiatieven die daarvan afwijken." (...) Volgens diverse drugsexperts is reguleren geen probleem. Zelfs in de VS is een doorbraak gaande.

(...)

Wie tikt Nederland op de vingers als we, naast de verkoop in coffeeshops, nu eindelijk ook de teelt en aanvoer van wiet zouden reguleren?

"Vermoedelijk blijft het stil", zegt Franz Trautmann, internationaal drugsexpert van het Trimbos-instituut. "De grootste voorvechter van internationale verdragen tegen drugs was altijd de VS. En in dat land is de situatie drastisch gewijzigd."

Trautmann wijst op de staten Colorado en Washington. Die hebben teelt, toelevering en verkoop van wiet gelegaliseerd en zijn druk bezig regels op te stellen voor de hele cannabisketen. (...)

De tijd is rijp om de aanvoer en teelt van wiet ook in Nederland te reguleren, meent criminoloog Van Dijk.

"Natuurlijk blijven er beperkingen nodig: geen verkoop aan minderjarigen of in de buurt van scholen. Maar als we dit op bedachtzame wijze regelen, kunnen we een prachtig model opzetten."

(...)

Toch heeft Opstelten een punt. De belangrijkste internationale afspraak, het 'Enkelvoudige Verdrag' inzake verdovende middelen uit 1961, laat weinig aan interpretatie over: de consumptie van wiet is gevaarlijk en moet worden bestreden. Alleen voor medische doeleinden is een uitzondering gemaakt. "De verdragen verplichten ons inderdaad tot het expliciet strafbaar stellen van teelt, bezit en verkoop", weet ook hoogleraar Brouwer. "Maar de internationale afspraken laten ruimte voor eigen beleid: het OM heeft de keus om wel of niet te vervolgen." Criminoloog Van Dijk: "Zo werkt ook ons voordeurbeleid. De verkoop is niet gelegaliseerd, maar wordt gedoogd. Dat zou je ook met de achterdeur kunnen doen."

(...)

Inmiddels roert de politiek zich.

Vorige week kwam D66-Kamerlid Magda Bernds met een initiatiefwetsvoorstel om gereguleerde wietteelt mogelijk te maken.

(...)

Het lijkt duidelijk, de voorstanders van legalisering ruiken de overwinning. "Ik denk dat Opstelten uiteindelijk om zal gaan", zegt Jan Brouwer. "Er is nu zoveel druk vanuit de gemeenten en de burgemeesters. Dit gaat Opstelten verliezen. Ik voorzie dat hij moet meebuigen als wuivend koren."

bron: *Vrij Nederland*, 19 december 2013

tabel 1

Legalisatie marihuana

In Uruguay is als eerste land in de wereld besloten productie, verkoop en consumptie van marihuana te legaliseren.

Wat vindt Nederland hiervan?

Vindt u dat dit in Nederland ook ingevoerd zou moeten worden?

	stemgedrag van de respondenten bij de Tweede Kamerverkiezingen 2012, in procenten							
	allen	PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50Plus
ja	65	60	65	49	82	67	74	67
nee	28	33	27	43	11	25	19	25
weet niet / geen antwoord	7	7	8	8	7	8	7	8
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100

bron: peil.nl, Maurice de Hond, december 2013